

Forskning varer længe og skaber mange penge

Bragt i Børsen, 4. juli 2016

Af Jens Klarskov, adm. direktør, Dansk Erhverv, og Thomas Bjørnholm, prorektor for forskning og innovation, KU

Det er længe siden, at det har været jul. Og gaverne til dansk forskning har været små. For forskning varer længe - og koster for mange penge, mener politikerne. Sidste års finanslov betyder, at der i år spares 8 pct. på forskningsbudgetterne. Men det er misvisende at tale om offentlig forskning som en udgift.

Offentlig forskning er en investering. En investering, der tjener sig selv ind via stærkere virksomheder, mere vækst og bedre velfærd. Beder man universiteterne om at spænde livremmen, må resten af samfundet selv på skrump.

Det er vanskeligt at værdisætte ny viden, teknologier og opfindelser udsprunget fra den offentlige forskning. Da laseren blev opfundet i 1940'erne, var der ingen, som havde tænkt på internettet, og hvad den teknologi ville kunne.

En sikker investering

Novo Nordisk Fonden har med deres rapport "Forskningsøkonomi" sat danske tal på de samfundsøkonomiske effekter af at investere i forskning. Rapporten bygger bl.a. på simuleringer via den makroøkonomiske model af dansk økonomi "Dream" og Finansministeriets egen model "Adam".

Konklusionen er, at investeringer i offentlig forskning har betydelige positive effekter for såvel bnp-niveau, det offentlige forbrug som private investeringer og forbrug - og udbyttet kommer endda inden for en kort årrække. Resultaterne understøttes af adskillige internationale studier.

Derudover peger rapporten på, at den offentlige forskningsfinansiering i høj grad forstærker den private sektors egen forskningsfinansiering. For hver krone, det offentlige tilfører forsknings- og udviklingsaktiviteter i life science-industrien, øger virksomhederne deres egen investering med yderligere fire - til 11 kr.

Offentlig forskning virker altså som en saltvandsindsprøjtning for den private forskning og udvikling, og det kan aflæses direkte på virksomhedernes bundlinje. Nedsikringer hæmmer virksomhedernes evne til at innovere og udvikle nye produkter - og dermed konkurrere. Fremragende danske

forskningsmiljøer tiltrækker veluddannede forskere.

Rapporten regner via "Dream"-modellen på effekterne af at tiltrække og fastholde 200 udenlandske forskere og deres ægtefæller om året frem til 2050. Resultatet er en årlig forbedring i den offentlige sektors råderum på 2,94 mia. kr.

Penge, som vil mangle, når der skæres på forskningens budgetter. Offentlig forskning er en sikker investering, der styrker vores virksomheders konkurrencedygtighed. Nedskæringer svækker til gengæld fundamentet for konkurrenceevnen.

En gave til virksomhederne

Måske sparer vi nogle penge i dag - men allerede om et, to eller tre år vil vi se de negative konsekvenser af, at vi har holdt igen på forskningsområdet. Måske kan private virksomheder selv øge deres forskningsindsats, men hvordan kommer man som virksomhed afgørende foran konkurrenter i andre lande?

Man skal kunne noget, de ikke kan, og det er derfor afgørende, at danske virksomheder har adgang til den nyeste viden. Her ligger den offentlige forsknings allerstørste samfundsmæssige værdi. Det er her, virksomhederne kan høste den viden, som de ikke engang har opdaget, at de har brug for.

Besparelser på forskningen vil på kort og langt sigt have negative konsekvenser for dansk økonomi. Når universiteterne nu spænder livremmen et hak ind, betyder det på sigt, at det danske samfund må spænde livremmen to eller flere hakker. Og vores erhvervsliv må derfor klare sig med mindre hjælp fra universiteterne.

Heldigvis bliver det jul igen i år, og der skal trykkes en ny finanslov i Danmark inden da. Vi håber, at forfatterne til den lov vil dvæle lidt ved Novo Nordisk Fondens rapport og huske, at selvom forskning varer længe, skaber den mange penge. En gave til forskningen er i virkeligheden en gave til virksomhederne og samfundet.